

Ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου & δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου

**Συμμετοχικός Σχεδιασμός - Τελική Έκθεση
Ενημερωτικό Σημείωμα & Τελικές Προτάσεις Εμπλουτισμού**

Αθήνα, Αύγουστος 2023

Περιεχόμενα

1. ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	2
2. Ενημερωτικό Σημείωμα	3
2.1 Σχεδιασμός & Διεξαγωγή Ενημερωτικού Σημειώματος	3
2.2 Συμπεράσματα	3
3. Τελικές Προτάσεις Εμπλουτισμού του Σχεδιασμού.....	4
3.1 Σύνοψη	4
3.2 Προτάσεις που είχαν προβλεφθεί στον υφιστάμενο σχεδιασμό.....	4
3.3 Νέες προτάσεις προς εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδιασμού.....	5
3.4 Προτάσεις σχετικές με λειτουργικά χαρακτηριστικά του Πάρκου.....	8
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	12

1. ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Περιφέρεια Αττικής, έχοντας σχεδόν ολοκληρώσει τη πρώτη φάση του έργου «Ανάπλασης του Φαληρικού Όρμου», με τα συγκοινωνιακά, αντιπλημμυρικά και συνοδά έργα υποδομών, προχωρά στη δεύτερη φάση και τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου.

Με γνώμονα τη νέα Ευρωπαϊκή Πολιτική για την Πράσινη Μετάβαση καθώς και τον εμβληματικό χαρακτήρα του έργου, η Περιφέρεια φιλοδοξεί να εμπλουτίσει τον υφιστάμενο σχεδιασμό του Πάρκου σύμφωνα με τις αρχές και αξίες του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus (NEB), τη Βιωσιμότητα, την Αισθητική και τη Συμπερίληψη.

Βασική σχεδιαστική αρχή του NEB αποτελεί η συμμετοχική προσέγγιση και προς αυτή την κατεύθυνση, η Περιφέρεια Αττικής, υλοποιεί μια σειρά ενεργειών που έχουν σκοπό να δώσουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Μέσω της συμμετοχικής αυτής διαδικασίας, επιδιώκεται η δημιουργία ενός κοινού οράματος για την ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου και τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου, καθώς και της μελλοντικής εξέλιξης αυτού.

Η Έρευνα Κοινού, η οποία περιλαμβάνει τη διενέργεια έρευνας μέσω ερωτηματολογίων αλλά και τη διεξαγωγή εργαστηρίων διαβούλευσης με πολίτες, αποτελεί τη 2^η Φάση μιας πολύπλευρης προσέγγισης, που δημιουργήθηκε προκειμένου να εξασφαλίσει τη συμπερίληψη φορέων και πολιτών με απώτερο στόχο τον εμπλουτισμό του σχεδίου ανάπλασης.

Εικόνα 1: Προσέγγιση συμμετοχικού σχεδιασμού ανάπλασης Φαληρικού Όρμου

Φάση Α': Έρευνα Περιοχής & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Έρευνα Περιοχής

Σχεδιάστηκε η συλλογή και ανάλυση στοιχείων τα οποία εστιάζουν στα χαρακτηριστικά του πληθυσμού, στις αθλητικές/πολιτιστικές/ψυχαγωγικές υποδομές και στις μείζονες γειτονικές υποδομές (π.χ. ΣΕΦ, ΚΠΣΙΝ, μελλοντικό Συνεδριακό Κέντρο taekwondo) μιας προκαθορισμένης περιοχής, που αποτελείται κατά κύριο λόγο από τους όμορους Δήμους της περιοχής ανάπλασης. Προσδιορίστηκαν δημογραφικοί δείκτες και τάσεις, υπάρχουσες ανάγκες υποδομών αναψυχής/ψυχαγωγίας και δυνητικές συνέργειες με τις εγκαταστάσεις και τους οργανισμούς σε κοντινή απόσταση από την περιοχή του έργου.

Εργαστήρια Διαβούλευσης Συναφών Φορέων

Με γνώμονα το όραμα του NEB σχετικά με τη «συμμετοχική διαδικασία», που προβλέπει την ανοιχτή και ισότιμη συμμετοχή φορέων και πολιτών στον σχεδιασμό έργων, σχεδιάστηκαν ειδικά Εργαστήρια Διαβούλευσης με συναφείς φορείς, με στόχο την ενημέρωση και διατύπωση ερωτημάτων αναφορικά με την υφιστάμενη ταυτότητα, τα χαρακτηριστικά και τις χρήσεις του Πάρκου. Βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία

χώρων ανταλλαγής εισηγήσεων και επισημάνσεων, με απώτερο σκοπό τον εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδιασμού.

Φάση Β': Έρευνα Κοινού

Ερωτηματολόγια Πολιτών & Εργαστήρια Πολιτών

Πλέον της συμπερίληψης οργανισμών και άλλων φορέων στη συμμετοχική προσέγγιση, η κατανόηση των προτεραιοτήτων και σκέψεων των πολιτών αποτελεί ζήτημα υψίστης σημασίας. Τα Ερωτηματολόγια Πολιτών αποτελούν το πρώτο βήμα μίας διττής προσέγγισης που στοχεύει στην κατανόηση των αναγκών και προτιμήσεων της κοινωνίας. Το δεύτερο βήμα περιλαμβάνει την πραγματοποίηση επιπρόσθετων εργαστηρίων με ομάδες πολιτών, κάθε ηλικίας, με στόχο την καλύτερη και ποιοτικότερη κατανόηση των αναγκών τους.

Φάση Γ': Ενημερωτικό Σημείωμα

Υποβολή Προτάσεων επί Ενημερωτικού Σημειώματος

Κατά τη διάρκεια μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου, οι ενέργειες και τα αποτελέσματα της συμμετοχικής προσέγγισης καθώς και το σύνολο της διαδικασίας δημοσιεύτηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης διαφάνεια και η ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου. Ο κάθε δυνητικός συμμετοχός (π.χ. φορέας/οργανισμός, πολίτες) είχε τη δυνατότητα να υποβάλλει επιπλέον σχόλια στις προτάσεις εμπλουτισμού που διαμορφώθηκαν από το σύνολο της συμμετοχικής προσέγγισης.

2. Ενημερωτικό Σημείωμα

2.1 Σχεδιασμός & Διεξαγωγή Ενημερωτικού Σημειώματος

Για μια περίοδο 3 εβδομάδων (18-31/07), οι τελικές εκθέσεις που παρουσιάζουν τόσο τις ενέργειες όσο και τις προτάσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της Φάσης Α' και της Φάσης Β' του Συμμετοχικού Σχεδιασμού ήταν διαθέσιμες στο κοινό μέσω της ειδικά διαμορφωμένης ιστοσελίδας για το έργο της Ανάπλασης του Φαληρικού Όρμου εντός της επίσημης ιστοσελίδας της Περιφέρειας Αττικής. Κάθε πολίτης είχε την δυνατότητα να ενημερωθεί για τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και για όλες τις προτάσεις που υποβλήθηκαν και στη συνέχεια να προτείνει συμπληρωματικές προτάσεις μέσω μίας ειδικής φόρμας που δημιουργήθηκε εντός της ιστοσελίδας.

Προκειμένου να επιτευχθεί η ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το ενημερωτικό σημείωμα και με τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων μέσω της πλατφόρμας, η Περιφέρεια Αττικής προχώρησε σε στοχευμένες προωθητικές ενέργειες. Ειδικότερα, συντάχθηκε ένα σχετικό άρθρο το οποίο δημοσιεύτηκε στον κεντρικό διαδικτυακό τόπο της Περιφέρειας Αττικής (www.patt.gov.gr). Το εν λόγω άρθρο συμπεριλήφθη και στις Ανακοινώσεις της Αρχικής Σελίδας της ιστοσελίδας. Καθώς και στο εβδομαδιαίο Newsletter της Περιφέρειας Αττικής. Τέλος, προωθήθηκε σχετική ενημέρωση μέσω της mobile εφαρμογής της Περιφέρειας "myAttica" στους χρήστες της.

2.2 Συμπεράσματα

Μετά το πέρας της προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και την παύση της λειτουργίας της ειδικής πλατφόρμας, παρατηρήθηκε πως δεν υποβλήθηκαν νέες προτάσεις, γεγονός που σηματοδοτεί την

ολοκλήρωση του Συμμετοχικού Σχεδιασμού, με το σύνολο των προτάσεων που συγκεντρώθηκαν να αναλύεται παρακάτω.

3. Τελικές Προτάσεις Εμπλουτισμού του Σχεδιασμού

3.1 Σύνοψη

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του Συμμετοχικού Σχεδιασμού, ο οποίος περιλάμβανε εργαστήρια διαβούλευσης τόσο με συναφείς φορείς όσο και με πολίτες, έρευνα κοινού μέσω ερωτηματολογίων καθώς και ανοιχτή συμμετοχική διαδικασία μέσω της ιστοσελίδας της Περιφέρειας Αττικής, οι προτάσεις που συγκεντρώθηκαν, αξιολογήθηκαν από τις μελετητικές ομάδες του έργου ως προς τη δυνατότητα εμπλουτισμού του υφιστάμενου σχεδιασμού του Πάρκου. Ειδικότερα, πληθώρα προτάσεων που διατυπώθηκαν, αφορούσαν σε προσθήκες και στοιχεία του Πάρκου τα οποία είχαν ήδη προβλεφθεί στον τρέχοντα σχεδιασμό του έργου. Επιπλέον, ένας σημαντικός αριθμός νέων προτάσεων διατυπώθηκε από πολίτες και φορείς, και σε συνέχεια της αξιολόγησής τους από τους εμπειρογνώμονες του έργου, εξετάστηκε η επιλογή υιοθέτησής τους στον σχεδιασμό του έργου. Τέλος, ένα υποσύνολο των προαναφερθέντων προτάσεων που σχετίζονται με λειτουργικά χαρακτηριστικά του Πάρκου, θα εξεταστούν περαιτέρω σε δεύτερο χρόνο.

3.2 Προτάσεις που είχαν προβλεφθεί στον υφιστάμενο σχεδιασμό

Οι προτάσεις που ανέκυψαν τόσο από τις διαβουλεύσεις με φορείς όσο και με πολίτες και είχαν ήδη προβλεφθεί από τον υφιστάμενο σχεδιασμό του έργου παρατίθενται στους ακόλουθους πίνακες.

Προτάσεις Φορέων	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Χρήσεις & Δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κατάλληλο μείγμα χρήσεων για μέγιστη δυνατή προσέλευση κοινού (αναψυχή, εκπαίδευση, αθλητισμό) ▪ Οι χώροι να έχουν συνεχείς λειτουργίες (π.χ. ο χώρος κινηματογράφου)
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μεγαλύτερη συμμετοχή φυσικού περιβάλλοντος (πιο απομονωμένο και ήσυχο) καθώς στριμώνεται με αστικές υποδομές parking, cinema, κλπ ▪ Πράσινο σημείο (info point): Ανακύκλωση, επανάχρηση, πρόληψη και σε συνδυασμό με εκπαίδευση
Φύτευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη καλλιεργειών ▪ Οπωροφόρα δέντρα ▪ Κήπος με αρωματικά φυτά
Εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ένταξη της στη λειτουργία του πάρκου, σε συνδυασμό π.χ. με παρατήρηση της φύσης

Χώροι / Κτίρια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανοιχτοί χώροι και κτίρια με δυνατότητες πολλαπλών χρήσεων στο σχεδιασμό και τη λειτουργία του πάρκου
Προσβασιμότητα / Βατότητα / Συνδεσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαμόρφωση της τοπογραφίας του χώρου έτσι ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμος προς το Πάρκο και προσπελάσιμος εντός του Πάρκου
Ασφάλεια / Φύλαξη	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ασφάλεια του χώρου και φύλαξη ▪ Επαρκής φωτισμός ▪ Σημεία ανθρώπινης εξυπηρέτησης
Άλλα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόβλεψη για διάδραση του κοινού με το πράσινο και τη θάλασσα (όχι μόνο οπτικό ερέθισμα) ▪ Πληροφόρηση για τις διαδρομές εντός του πάρκου (έντυπα και ψηφιακά μέσα)

Πίνακας 1: Προτάσεις φορέων ενσωματωμένες στον υφιστάμενο σχεδιασμό

Προτάσεις Πολιτών	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Χρήσεις & Δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κατασκευή γηπέδων πινγκ-πονγκ, 5x5 ποδοσφαίρου ▪ Προσθήκη γυμναστηρίου ενόργανης γυμναστικής ▪ Υλοποίηση δραστηριοτήτων για οικογένειες με παιδιά (π.χ. αθλητικές)
Ασφάλεια / Φύλαξη	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξασφάλιση φύλαξης και καθαριότητας υποδομών
Άλλα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόβλεψη για σκιώδη μέρη

Πίνακας 2: Προτάσεις πολιτών ενσωματωμένες στον υφιστάμενο σχεδιασμό

3.3 Νέες προτάσεις προς εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδιασμού

Οι προτάσεις που ανέκυψαν τόσο από τις διαβουλεύσεις με φορείς όσο και με πολίτες και μετά από αξιολόγηση των μελετητικών ομάδων θα ενσωματωθούν στον υφιστάμενο σχεδιασμό του έργου παρατίθενται στους ακόλουθους πίνακες.

Προτάσεις Φορέων	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Χρήσεις & Δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θαλάσσια αθλήματα
Βιοποικιλότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία παρατηρητηρίων άγριων πουλιών σε περιοχές με «άγρια» φύτευση ▪ Άγρια χλωρίδα και πανίδα, υγρότοπος, προστασία από όχληση, μείωση καλύψεως από δέντρα ▪ Οικιακός κήπος με γεωργική βιοποικιλότητα: Γηγενή γεωργικά είδη με ανθεκτικότητα ▪ Σχέδιο δράσης για προστατευόμενα είδη (π.χ. το ενδημικό, προστατευόμενο σπάνιο είδος <i>Silene holzmannii</i>) ▪ Προσέλκυση επικονιαστών με χρήση κατάλληλων θέσεων, ξύλου κλπ. Για αγριομέλισσες, σφήκες κλπ.
Φύτευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρήση ενδημικών ή αυτοφυών φυτικών ειδών τα οποία δημιουργούν ενδιαίτηματα για την άγρια πανίδα ▪ Τράπεζα σπόρων και φυτώριο
Υγρότοποι	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία υγροτόπων: Χωρίς τεχνικές παρεμβάσεις, με πιθανές ελαφρές εκσκαφές η δημιουργία υγροτόπων που μετά τα αρχικά χρόνια εγκατάστασης τους θα αυτοσυντηρούνται ▪ Ενσωμάτωση υγροτοπικής έκτασης: Δεν επαναφέρουμε τη φύση, αλλά βάζουμε τεχνητά στοιχεία προσέλευσης βιοποικιλότητας
Εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενδυνάμωση της συμμετοχής των παιδιών μέσω διοργάνωσης σε συστηματική βάση δημιουργικών εργαστηρίων και δράσεων για παιδιά στο φυσικό περιβάλλον (ανοιχτοί χώροι πάρκου) ▪ Έμφαση στα παιδιά με ειδικές ανάγκες ▪ Ενίσχυση των εκπαιδευτικών θεματικών δράσεων μέσω περιβαλλοντικών προγραμμάτων ▪ Εξασφάλιση συμμετοχικότητας όλων των ηλικιών μέσω διεξαγωγής διαφόρων εκδηλώσεων, φεστιβάλ ▪ Παραχώρηση χώρων ▪ Μέθοδος Περμακουλτούρας με στοιχεία εκπαίδευσης και αναψυχής
Προσβασιμότητα / Βατότητα / Συνδεσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Έμφαση στην δυτική σύνδεση του Πάρκου με τον υφιστάμενο σταθμό Metro (σταθμός Νέο Φάληρο) ▪ Ενίσχυση της προσβασιμότητας: Μέσω των Μ.Μ.Μ, ενίσχυση διελεύσεων (Τραμ και Λεωφορείων), και μελλοντικά το metro ▪ Σύνδεση με ΣΕΦ - να αποτελέσει συνέχεια του Πάρκου

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περαιτέρω μελέτη των συνδεδεμένων μεταφορών ▪ Εξωραϊσμός ανάδειξη αναβάθμιση διαδρομών πεζής μετακίνησης ▪ Σύνδεση σταθμού ΗΣΑΠ και στάσεων ΟΣΥ με τις πύλες του πάρκου ▪ Σύνδεση ποδηλατικών διαδρομών με σχεδιαζόμενο δίκτυο ποδηλατοδρόμου Ριβιέρας ▪ Κυρίως προσβάσιμη σύνδεση με το πάρκο (διαβάσεις, ράμπες, πεζοδρόμια) ▪ Επέκταση shuttle bus από ΗΣΑΠ (πιο κοντά στον σταθμό μέχρι Φλοίσβο) ▪ Λειτουργική σύνδεση του δικτύου ποδηλατοδρόμων της Ριβιέρας με τους ποδηλατικούς διαδρόμους των ΣΒΑΚ των όμορων δήμων (ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ) ▪ Επέκταση γραμμής του μετρό κατάντη του ΚΠΙΣΝ (ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ)
<p align="center">Επικαιροποίηση κυκλοφοριακής μελέτης</p> <p align="center">(ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ολιστική αντιμετώπιση και κυκλοφοριακή μελέτη όλου του παράκτιου μετώπου με συμπερίληψη όλων των έργων ανάπλασης και υποδομών των όμορων δήμων καθώς και των δεδομένων του ΣΒΑΚ κ ΣΦΗΟ. Ήτοι κυκλοφοριακά δεδομένα από: <ol style="list-style-type: none"> 1. Υπόγειο χώρο στάθμευσης Φλοίσβο 2. Πάρκο Ναυτικής Παράδοσης 3. Πεζόδρομος – Ποδηλατοδρόμος από Παλαιό Φάληρο – Σούνιο 4. Masterplan ανωτέρω περιοχής 5. Μητροπολιτικό κέντρο ζώνη ΙΙΙ Π.Δ. 2013 ▪ Ανάπλαση Ελληνικού

Πίνακας 3: Προτάσεις φορέων προς ενσωμάτωση στον υφιστάμενο σχεδιασμό

Προτάσεις Πολιτών	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Χρήσεις & Δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία μικρών ανοιχτών βιβλιοθηκών ▪ Πρόβλεψη ειδικά διαμορφωμένου χώρου μελέτης (με ειδική σήμανση) ▪ Κατασκευή μικρότερων προπονητικών γηπέδων beach volley ▪ Χωροθέτηση υπαίθριων χώρων για yoga/pilates/ενόργανη-ρυθμική γυμναστική ▪ Εξασφάλιση πρόσβασης στην πισίνα για τα άτομα με κινητικά προβλήματα με συγκεκριμένες προδιαγραφές ▪ Κατασκευή γηπέδων μπάσκετ ▪ Υλοποίηση δραστηριοτήτων για θεατρικές ομάδες ▪ Υλοποίηση δραστηριοτήτων για οικογένειες με παιδιά (π.χ, ζωγραφική, ρομποτική)

Βιοποικιλότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόβλεψη για κατασκευή φωλιών για πουλιά ▪ Δημιουργία χώρου που θα φιλοξενεί θαλάσσιες χελώνες
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ύπαρξη κάδων και ειδικότερα ανακύκλωσης σε πολλά σημεία
Προσβασιμότητα / Βατότητα / Συνδεσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διάθεση ηλεκτρικών σκούτερ για μετακίνηση ατόμων μέσα στο πάρκο (ιδανικό για άτομα με πρόσθετα μέλη που δυσκολεύονται να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις) με πρόταση χωροθέτησης των σχετικών σταθμών στις δύο ζώνες ▪ Πρόβλεψη για οπτική όδευση σε όλα τα μονοπάτια του πάρκου που οδηγούν σε βασικά σημεία ενδιαφέροντος (πέρα από τους κύριους παράλληλους και κάθετους άξονες) ▪ Μετακίνηση του οδηγού οπτικής όδευσης στην αντίθετη πλευρά του δρόμου ώστε να υπάρχει σημαντική απόσταση από τη σχάρα ομβρίων προς αποφυγή ατυχήματος
Άλλα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αντικατάσταση ορισμένων παγκακίων με πάγκους για πικνίκ ▪ Τοποθέτηση κουτιών για τροφή και νερό ζώων συντροφιάς ▪ Πρόβλεψη για ακουστική περιγραφή στα κέντρα ενημέρωσης, στα σημεία ενδιαφέροντος & προσθήκη QR codes στα σχετικά σημεία ▪ Πρόβλεψη για κουμπάκι σε κάθε πύλη με ακουστική περιγραφή για το τι περιλαμβάνεται στην εκάστοτε περιοχή καθώς και πρόβλεψη για ενημέρωση των ατόμων με οπτική αναπηρία κατά την μετάβαση σε άλλη ζώνη

Πίνακας 4: Προτάσεις πολιτών προς ενσωμάτωση στον υφιστάμενο σχεδιασμό

3.4 Προτάσεις σχετικές με λειτουργικά χαρακτηριστικά του Πάρκου

Οι προτάσεις που ανέκυψαν τόσο από τις διαβουλεύσεις με φορείς όσο και με πολίτες και σχετίζονται με λειτουργικά χαρακτηριστικά του Πάρκου, παρατίθενται στους ακόλουθους πίνακες.

Προτάσεις Φορέων	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Φορέας Διαχείρισης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να οριστεί διαχειριστικός φορέας ▪ Να έχει δυνατότητα αποφάσεων και να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των αποφάσεών του ▪ Να γίνεται ετήσιος προϋπολογισμός ώστε να γνωρίζει ακριβώς πόσα χρήματα διαχειρίζεται και να μην υπάρχει ανάγκη έγκρισης κάθε εξόδου από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ▪ Να έχει ενεργό ρόλο και κατά την φάση κατασκευής (παρακολούθηση) ▪ Φορέας διαχείρισης με την έννοια του Bauhaus, εκείνος δηλαδή που θα διαχειριστεί τον τρόπο που θα λαμβάνονται οι αποφάσεις σχετικά με το πάρκο ▪ Ο φορέας θα γίνει η «γέφυρα» επικοινωνίας μέσω των Δήμων με τις τοπικές κοινωνίες ▪ Να δοθούν λειτουργίες outsource ▪ Διοίκηση Πάρκου: Να υπάρξει διοίκηση που να λειτουργεί ως developer του πάρκου και θα αποφασίζει αρμοδίως ▪ Η μητροπολιτική λειτουργία δε θα επιτευχθεί χωρίς partnership. Στόχος 17. <ul style="list-style-type: none"> ○ Σύνδεση με stakeholders που σχετίζονται με τους θεματικούς άξονες (ΚΠΙΣΝ, Ευγενίδιο, Δήμοι, Τοπικοί φορείς, περ. οργανώσεις, φορείς γειτονιών). Τέχνη καινοτομία, επιστήμη, εκπαίδευση ○ Συμμετοχικός Υ/Π ▪ Φορέας διαχείρισης με συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών
Βιωσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξασφάλιση της βιωσιμότητας: Διαχείριση, λειτουργία, διατήρηση, φύλαξη, δημόσια χρηματοδότηση περιφέρειας και αυτοχρηματοδότηση
Επιχειρησιακό σχέδιο	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία επιχειρησιακού σχεδίου στο οποίο θα στηριχτούν όλα τα υπόλοιπα
Συνέργειες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνέργειες με σχολεία, Ευγενίδιο, κλπ. θα βοηθήσουν στην αύξηση της επισκεψιμότητας ▪ Συνέργειες σε όλο το παράκτιο μέτωπο ▪ Ολοκλήρωση του συνεδριακού κέντρου taekwondo και διερεύνηση πιθανών συνεργειών
Συντήρηση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πλάνο συντήρησης του πρασίνου

Brand name / Όνομα Πάρκου	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία brand name (μέσω της λειτουργίας και των χρήσεων του Πάρκου) ▪ Αναγνωριζόμενο μέσω του τοποσήμου του
Τουρισμός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προβολή τουριστικού ενδιαφέροντος
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόβλεψη για πιθανή μελλοντική διασύνδεση με άλλους χώρους πρασίνου
Ενεργειακή κοινότητα και συμμετοχικές διαδικασίες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δήμοι, Περιφέρειες ▪ Ιδιωτικός φορέας ▪ Πολίτες και φορείς ▪ Συμφηφισμός ενεργειακού κόστους πάρκου κλπ. ▪ Ελάφρυνση ενεργειακής φτώχειας
Σχέδιο παρακολούθησης βιοποικιλότητας με δράση citizen science	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Στο πλαίσιο της παρακολούθησης παραμέτρων προτείνεται το σχέδιο παρακολούθησης βιοποικιλότητας με δράση «citizen science» και να μην είναι παθητικό να παρέχει μόνο οπτικό ερέθισμα
Διαχείριση Υδάτων	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συστηματικό δίκτυο παρακολούθησης για την ποιότητα των υδάτων και αναφορά στην δυσκολία καθαρισμού των υδάτων ▪ Υπογράμμιση της σημασίας της διαχείρισης του νερού: Βάσει των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης 14, 6
Αστικές καλλιέργειες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διερευνηθεί ο πειραματισμός γύρω από την δυνατότητα λαχανόκηπων ή άλλων αστικών καλλιεργειών που να μπορούν να αποδοθούν με κάποιον τρόπο σε μια συλλογική λειτουργία από τις όμορες γειτονιές
Εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκπαιδευτικά προγράμματα για θαλάσσιο και χερσαίο περιβάλλον, κυκλική οικονομία και για κλίμα και ανθεκτικότητα
Χώροι / Κτίρια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης των κοινοτήτων που θα δημιουργηθούν ώστε να καθορίσουν σε ένα βαθμό μελλοντικές χρήσεις και λειτουργίες εντός του χώρου και αν αυτό χρειάζεται περισσότερους ανοιχτούς χώρους ώστε να μπορεί να τις υποδεχθεί
Προσβασιμότητα / Βατότητα / Συνδεσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προώθηση της χρήσης των Μ.Μ.Μ, αποθάρρυνση της χρήσης ΙΧ για τη πρόσβαση στο πάρκο ▪ Ενίσχυση υφιστάμενων ΜΜΜ πριν την ολοκλήρωση νέων π.χ. προστασία – προτεραιότητα πορείας Τραμ και λεωφορείων ▪ Συνεργασία διαφορετικών φορέων για την συμπερίληψη του θέματος της προσβασιμότητας

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να τονιστεί ότι υφίσταται μέσο σταθερής τροχιάς ήδη και η μη ύπαρξη σταθμού μετρό δεν αποτελεί έλλειψη στην παρούσα φάση ▪ Ανάδειξη της χρήσης του TRAM που διατρέχει το παράκτιο μέτωπο ▪ Προώθηση χρήσης ποδηλάτων στα MMM
Μετακίνηση ποδηλάτων	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Λόγω της υψομετρικής διαφοράς, προβλέπεται η χρήση των μέσων να είναι επιτακτική κατά την αναχώρηση από τον χώρο του πάρκου. Θα πρέπει τα μέσα να μπορούν να μεταφέρουν έναν ικανό αριθμό ποδηλάτων
Car Sharing	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιμετρικά του πάρκου χώρος στάθμευσης για car sharing και χώρους φόρτισης
Στάθμευση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνεργατική μελέτη μεταξύ των φορέων για το ενιαίο σύστημα χώρων στάθμευσης
Ασφάλεια / Φύλαξη	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να ληφθούν υπόψη σχέδια εκκένωσης για διάφορες έκτακτες ανάγκες
Άλλα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνδεση Πάρκου με τοπικές κοινωνίες - Εμπλοκή στην καθημερινότητα των κατοίκων, δράσεις με σχολεία, διαδημοτική συνεργασία. Το πάρκο να αποτελέσει μια πλατφόρμα συνάντησης των Δήμων

Πίνακας 5: Προτάσεις φορέων σχετικά με τη λειτουργία του Πάρκου

Προτάσεις Πολιτών	
Θεματική	Περιγραφή Πρότασης Εμπλουτισμού
Χρήσεις & Δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία μηχανισμού ελέγχου και περιορισμού της πυκνότητας των επισκεπτών στις πισίνες ▪ Μέριμνα για λογικές τιμές στις υπηρεσίες που θα αναπτυχθούν εντός του Πάρκου (καφετέριες, εστιατόρια, παιχνίδια κλπ.) ▪ Διοργάνωση ανοικτών προς το κοινό πολιτιστικών εκδηλώσεων χωρίς αντίτιμο ▪ Προσθήκη προστατευτικών στα γήπεδα (αφρολέξ στις περιφράξεις και στις κολώνες)
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία μηχανισμού κινήτρων για ανακύκλωση και παροχή επιβραβεύσεων στις υποδομές του Πάρκου ▪ Υλοποίηση δράσεων συλλογικού καθαρισμού του Πάρκου από επισκέπτες ή/και ομάδα εθελοντών

Πίνακας 6: Προτάσεις πολιτών σχετικά με τη λειτουργία του Πάρκου

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι δράσεις του Συμμετοχικού Σχεδιασμού ολοκληρώθηκαν με επιτυχία ως αποτέλεσμα της ένθερμης συμμετοχής και υποστήριξης φορέων και πολιτών, οι οποίοι συνέβαλαν ουσιαστικά με τις ιδέες και τις προτάσεις τους στον εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδιασμού της Ανάπλασης του Φαληρικού Όρμου και τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου.

Οι προτάσεις οι οποίες προέκυψαν από τη συμμετοχική διαδικασία και δεν περιλαμβάνονταν στο μέχρι σήμερα πλάνο ανάπτυξης, και οι οποίες αξιολογήθηκαν θετικά από τη μελετητική ομάδα του έργου, βρίσκονται σε στάδιο ενσωμάτωσης στον τρέχοντα σχεδιασμό της Ανάπλασης, και ακολούθως στα τεύχη δημοπράτησης του έργου.